

Z konstytucji sejmku piotrkowskiego

[...]

Kanonie komu dawne być mają

Podobnie przez świętych niegdyś królów polskich przodków naszych starodawno być ustanowione i przez niektóry czas niepogwałcone było zachowane: aby dla obrony kościelnej i dóbr jego przedniejszych kościołów to jest: gnieźnieńskiego, krakowskiego, wrocławskiego, poznańskiego, płockiego nie były przyjmowane na dostojęństwa, godności, urzędy, kanonie i prebendy osoby nieszlacheckiego i prostego stanu, które ku obronie potrzebnej kościołów w królestwie naszym, zwłaszcza dla swawolnych i częstych wypraw wojennych, mało albo nie mogą być pomocni kościołom. Ale tylko mieli być przyjmowani panowie urodzeni i szlachetni, których by prędko i łacna obrona kościołom mogła być. Wszakże gdy przez niejakiś odchylenie, które było w statucie i przywileju starym zachowane, wiele osób prostego stanu do kościołów przereczonych tych czasów było brane, takież kościelne dobra żadnej obrony nie miały i dlatego w wielkiej części spustoszone i skażone, a na niektórych miejscach tak zepsowane były, że też nie ma domów na gruntach osobom kościelnym do mieszkania; a to wszystko stąd, iż ludzie prostego stanu ich nie bronią. [...] Dlatego my nie mniej Rzeczypospolitej jako też kościelnej królestwa naszego w tej mierze (jakośmy powinni) szkodzi chcąc zapobiec ustanawiamy: aby w każdym kapitułach kościołów przereczonych na dostojęństwa, godności, urzędy, kanonie i prebendy nie byli brani, tylko osoby te, które są obywatelami królestwa polskiego, szlachta z obojga rodziców, o których szlachectwie tak by wiadome i dowiedzione było, jako w pospolitym prawie królestwa naszego szlachectwo nie naganione zwykło być dowodzone.

Ale aby się co nie zdało być uczynionego z nienawiści prostego stanu ludzi, których stan zwykł używać osobnego opatrzenia nadania swego w królestwie naszym [...] skazujemy, aby byli też przypuszczeni doktorowi z prostego rodzaju pod liczbą i porządkiem niżej opisanym: to jest u kościołów przereczonych, o których są doktorowie albo czytający prawo duchowne i święte pismo bądź z dawna, bądź też teraz na nowo postanowieni i fundowani, albo gdzie mają być przez nową fundację stawieni: na tych miejscach jeden ma być doktor w świętym piśmie, drugi w prawie duchownym a trzeci w lekarskiej nauce. A gdzie u kościołów nie są fundowani przereczeni doktorowie skazujemy, aby nie więcej ich było tylko dwóch w świętym piśmie, dwóch w prawie duchownym a piąty w lekarskiej nauce. [...] [1]

Przypisy:

[1] za: *Historia państwa i prawa Polski - źródła* - wyb. F. Połomski, P. Jurek, Wrocław 1997

(Publikacja: 23-07-2002)

Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1370>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl